

Воздвиження Чесного Хреста

«Почитання св. Господнього Хреста — каже Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький у своєму посланні про св. Хрест — це одна з найважливіших сторінок почитання Бога-Чоловіка... Знак св. Хреста, який ми накладаємо на себе коли перехрещуємося, це один з найстаріших звичаїв християн».

Св. Хрест це вічно живий символ безмежної Божої любові до нас грішних, символ досконалої Христової жертви, символ нашого відкуплення і спасіння, символ Христової перемоги над смертю і дияволом. Віддаючи честь

Святому Хресту, ми віддаємо честь Христовій жертві, мукам і смерті. Кладучи на собі знак Святого Хреста, ми кожен раз визнаємо свою віру в Господа нашого — Ісуса Христа.

(Закінчення на 4 сторінці)

Пишність применшення

Після 15 серпня, коли медіа озвучували проповідь одного з римсько-католицьких ієрархів, який перемогу у війні з більшовиками в 1920 році однозначно приписав втручанням Божої Матері, в одній з газет з'явився такий коментар сатирика: «Поліція повністю розгубилася морально і духовно, коли в одному з управлінь в Радомі усунула хрест і почула слова осуду з боку єпископату. В результаті не може вона розрахо-

вувати на релігійне чудо, яке завжди допомагає польському мундиrowi дати відсіч нападникам. Тепер поліція стоїть перед дилемою, що робити, коли б'ють у нас католицьких литовців і ще більш католицьких мексиканців. У такі внутрішні конфлікти Мати Божа не може вже втручатися, як у 1920».

На ущипливі слова сатирика не треба реагувати святим обуренням.

(Закінчення на 4 сторінці)

«За вашими плечима стоїть велика Церква»

Ці значні дні, коли ми святкували величний празник Різдва Пресвятої Богородиці у Білому Борі безсумнівно залишаться надовго у пам'яті очевидців й назавжди записані будуть у літописах нашої Церкви в Польщі.

У суботу та неділю 14 і 15 вересня більше трьох тисяч вірних Вроцлавсько-Гданської єпархії Української Греко-Католицької Церкви в Польщі взяли участь в Білому Борі у відзначенні двох вагомих для нашої спільноти ювілеїв — 1025-ліття хрещення Київської Русі та 55-ліття паломництва до білобiрської ікони Матері Божої Скитальців. Святкування пройшли в особливо піднесеній атмосфері, бо ж поміж вірянами був та очолив літургії Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук. Подія визначна й унікальна, бо ж повторюється вона нечасто, а спогадом для учасника залишаються на ціле життя.

Післяобідньою порою, в суботу, Патріярх у супроводі ординарія Вроцлавсько-Гданської єпархії кир Володимира Ющак появились в актовому залі гуртожитка української школи, цього ж самого, який 24 роки тому приймав делегатів світового з'їзду української діаспори, коли на той час Українська Греко-Католицька Церква була ще нелегальною. 14 вересня 2013 року тут з молодим Главою відродженої УГКЦ зустрілися представники окремих парафій, катехити, священники, вчителі, члени громадських організацій. Подія, отже, глибоко символічна.

Зустрінутися віч на віч з Блаженнішим це була унікальна нагода поспілкуватися з ним, задати запитання й послухати вичерпної відповіді. Виповнюючи роль господарів, про Білий Бір, Вроцлавсько-Гданську єпархію та громадські організації розповіли о. Петро Баран, парох білобiрської парафії, п. Іван Сирник, представник Головної управи ОУП та кир Володимир Ющак. Потім були запитання від присутніх.

«З великим зворушенням дивлюся на всіх вас. Мені дуже приємно, що ми сьогодні маємо можливість тут побути разом, побачити один одного, почути себе, поспілкуватися...»

Цей рік є для нашої Церкви, для нашого народу, дуже особливим, багатим на різні важливі події. Їх так багато, що, здається,

нам потрібно часу, щоби все осмислити. Ніби часом хочеться зупинити, щоби пережити можна було глибше передумати. Найбільшу подію, яку ми святкуємо цього року, усі спадкоємці хрещення князя Володимира, це 1025-ліття християнства в Україні. Цього ж християнства, яким живе цілий український народ у цілому світі, де б він не був. Недавно ми пережили ще одну подію, ми ще під враженням від неї. Щоби гідно відсвяткувати цей ювілей, Господь Бог подарував нам момент освячення нашого Патріяршого собору Воскресіння Христового у Києві. Всім вам дякую, що ви були у цей день у Києві. Думаю, що той, хто там був, на все життя запам'ятає, що там бачив. Приїхало двадцять тисяч наших людей з цілого світу і ми одягнули Київ у вишиванку. Наші люди вибрали місцем зустрічі Патріярший собор. І там можна було побачити українців з Аргентини, з Бразилії, Сполучених Штатів Америки, з цілої Європи, з Росії, Казахстану й, очевидно, не забракло наших братів і сестер з Польщі... Це знак, який дав нам Господь Бог на віки, що ми воскресли як Церква, що ми отримали від Бога новий поштовх для нового, глибшого християнського життя кругом, де б'ється українське серце. І це справді воскресіння, яке пережила українська

(Закінчення на 3 сторінці)

Благословення від Блаженнішого Святослава.

14 та 15 вересня з нагоди храмового свята Різдва Пресвятої Богородиці парафію у Білому Борі відвідав Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук. Храмовий празник поєднаний був з відзначенням ювілею 1025-ліття хрещення Київської Русі — України у Вроцлавсько-Гданській єпархії та 55 річниці паломництва до Матері Божої Скиталців, що у Білому Борі. З нагоди приїзду Предстоятеля УГКЦ у суботу 14 вересня у білобурській церкві відбулася зустріч Патріярха Святослава з молоддю.

Найперше присутні взяли участь у Великій Вечірні з Литією. Потім почалася венчирна програма, в якій промовила „своім голосом” молодь. З музично-поетичною програмою виступила студентська група таеатральна НАВПАКИ з Гданська під керівництвом Оксани Терепенко. У своєму висутті віддали свої емоції — те, що молода особа переживає коли ставить питання про віру: як молитися, як шукати Бога, як зро-

зуміти, що молитва це духовна розмова з Богом, як вкінці знайти для неї час, щоб знайти промінь світла у своєму житті. В особливий спосіб захопили всіх своїми піснями, які були підготовлені з нагоди цієї зустрічі. Всім так сподобалося, що врешті ціла Церква, включно з Патріярхом, почали співати цю радісну пісню про віднайдення дороги до Бога. На закінчення отримали оплески і ще раз на повторили цю пісню.

Гданська студентська група Напроти запрошує до розмови.

Патріярх на зустрічі з молоддю у білобурській церкві.

Патріярх Святослав з молоддю у Білому Борі

Опісля ведучий зустріч, о. Аркадій Трохановський попросив Блаженнішого Святослава про батьківське слово до молоді. Звертаючись до молоді, Блаженніший наголосив на важливості віри в самоідентифікації людей. «Під час нашої вечірньої молитви, — сказав він, — був такий момент, коли в церкві все поміялося: було темно і засвітилося світло... Це найважливіша частина Вечірні — запалення світла у церкві, коли сонце сідає і настає вечір». У цьому Глава Церкви бачить глибокий символічний сенс. «Справжнє світло для кожної людини є Ісус Христос, — наголосив він. — Коли світло віри запалюється, людина цілком змінюється». Блаженніший нагадав, що нинішній рік «проголошено Роком віри, роком світла, яке дає можливість молодій людині не загубитися в темряві світу». Продовжуючи, сказав — «У цьому світі часто можна все знайти або все втратити. Багато людей гублять сенс власного життя і не знають, хто вони є. Не знають чи вони українці, чи поляки, чи інші. У сучасному світі, який швидко змінюється, ми ніколи не маємо часу — ні на себе, ні на ближнього, ні на Бога. Щоб людина не згубила себе, їй треба знайти відповідь на питання, хто вона є». За словами Блаженнішого, пізнати своє коріння, торкнутися його може тільки віруюча людина. Тому що віра — це те, що понад часом, — сказав він.

Нав'язав також і до річниці паломництва до Білого Бору. 55 років тому сюди почали приходити люди. Що їх сюди тягнуло? Хтось хотів вирвати їх з рідної землі, забрати все, що вони мають, аби вони забули, ким вони є. Але чи можна в людей забрати віру в Бога? Ті люди, які мали віру в Бога, не втратили пам'ять своїх батьків і пам'ятають, чиїх батьків вони діти».

«Завдяки тому, що ваші батьки, діди-прадіди мали коріння віри, ви сьогодні є, — звернувся Глава УГКЦ до молодих українців. — Є як особи, є як християни, є як українці... Світлом віри батьків, світлом, яке запалив князь Володимир над водами Дніпра — те світло наші люди перенесли на берег Балтійського моря — ви зможете освітлювати своє

майбутнє, яке, безперечно, тоді буде світлим, — наголосив Блаженніший Святослав. — Світло майбутнього походить не від того, що ми маємо, а від того, ким ми є».

Після цих глибоких слів свої запитання поставила також і молодь. Молоді люди питали про віру, що має бути фундаментом життя людини, а також про стратегію праці УГКЦ з молоддю. На всі питання Блаженніший Святослав відповідав дуже точно даючи прості вказівки. Патріярх заявив, що готується Катехизм УГКЦ для молоді, щоб був він більш зрозумілий. Запропонував, щоб на зразок Світового Дня Молоді зорганізувати всеукраїнську зустріч молоді УГКЦ. Ця ідея всім дуже сподобалася. Патріярх Святослав розповів також про свої зустрічі з Папою Франциском, з яким працював, коли був ще в Буенос Айресі. При кінці зустрічі незалежно від віку всі почувалися молодими людьми.

На закінчення зустрічі о. Аркадій привітав також присутніх на зустрічі Митрополита Перемишсько-Варшавського Архiepіскопа Івана Мартиняка, Митрополита Івано-Франківського Архiepіскопа Володимира Війтишина та Владика Володимира Ющак — ординарія Вроцлавсько-Гданської єпархії. В особливий спосіб Главу нашої Церкви привітала молодь та подякувала йому за час її. На закінчення зустрічі Патріярх всіх благословив та побажав доброї ночі.

Звершенням дня був ще нічний концерт — молитва, який відбувся в Церкві. В часі цього концерту виступили чотири хори: камерний хор зі Щеціна, хор „Тисячоліття”, парафіяльний хор з Білого Бору та всім дуже доре відомий чоловічий хор Синтама. Концерт присвячений був всім тим хто був вірний своїй традиції: дідусям, батькам, вчителям та вихователям. Хоч це була дуже пізня пора до Церкви прибуло дуже багато осіб й молоді.

Маємо надію, що ця зустріч у серці кожної особи зродила позитивні наслідки і що принесе багато добра та зміцнення також і нашої віри.

о. Аркадій Трохановський

Отець Богдан Прах — новим ректором УКУ

Декретом Великого канцлера УКУ Блаженнішого Святослава (Шевчука) о. Богдана Праха призначено ректором УКУ, який до того виконував обов'язки проректора із зовнішніх зв'язків.

Номінація о. Богдана Праха на пост ректора УКУ.

«Для нового ректора вимолюю в Господа всіх потрібних ласк для належного виконання своїх обов'язків і поручаю всьому достойному професорському складу, працівникам та студентам УКУ його поважати і з нами співпрацювати на славу Божу та добро української науки», — ідеться в Декреті.

Блаженніший Святослав особисто привітав нового ректора УКУ 3 вересня 2013 року після Архiepіреської Божественної Літургії з нагоди освячення нового академічного корпусу УКУ та наріжного каменя під будівництво університетського храму Святої Софії.

«Я завжди називав о. Богдана отцем-ректором. По-іншому мені ніколи не вдавалося до нього звертатися. Сьогодні ж мені особливо приємно його вітати як новопроголошеного ректора УКУ», — сказав Глава Церкви.

Вітаючи отця-ректора, Предстоятель УГКЦ зауважив, що в нього тепер буде величезний пласт роботи. Водночас Блаженніший Святослав запевнив о. Богдана, що підтримуватиме його як Великий канцлер УКУ та що йому допомагатиме також владика Борис (Гудзяк) як президент УКУ.

«Будьте певні — ми з вами. Бо тільки разом ми можемо йти вперед у тій пасхальній

переможній ході по рідній українській землі. Бажаю вам усіх Божих благодатей, щоб всі ті, до яких вас посилає Господь, завжди були з вами, як Божий народ із Мойсеєм, щоб бачили у вас посередника Божих благодатей і того, який вказує їм своїм жезлом, куди потрібно вирушати», — сказав Глава УГКЦ.

Фото: www.ugcc.lviv.ua

Департамент інформації УГКЦ

«За вашими плечима стоїть велика Церква»

(Продовження з 1 сторінки)

Зустріч з мирянами Вроцлавсько-Гданської єпархії.

Владика УГКЦ перед храмом Різдва Пр. Богородиці.

Вірні Вроцлавсько-Гданської єпархії та гості на святковій Літургії.

Архиерейську Літургію очолив Блаженніший Святослав Шевчук.

Святе Причастя.

Церква двадцять п'ять років тому хвилею починає розходитися по цілому світі...

Дякую в першу чергу всім тим, що плекають процес передавання і навчання віри майбутнім поколінням — катехитам, вчителям, священникам, усім, хто справді плекає передавання віри. А ми саме живемо в Році віри, який проголосив Святіший Отець Бенедикт XVII...

Велика Церква є за вашими плечима. Велика Церква і в Україні і по цілому світі. І моє завдання, як Глави, то в'язати оту велику Церкву в одно, єдине тіло. Бо, зокрема, коли наші люди живуть у розпорошенні, у діаспорі, де ми є меншиною, і релігійною, і національною, ми можемо навіть не до кінця відчувати, якою великою і якою багатою є наша Церква і наш народ. А дійсно можу вам сьогодні засвідчити, що це велика Церква і народ, і ми сьогодні мусимо підтримувати один одного, і обмінюватися дарами, якими нас Господь Бог так щедро благословляє. Ми є багатий народ. І культурно, і духовно, і церковно. Як будемо мати свідомість цього скарбу і багатства, ми ніколи не будемо мати комплексу меншвартості. А більше того, ми будемо мати чим ділитися з тими, хто живе поруч, з тими, з ким живемо в різних країнах світу...».

Патріярх віднісся також до ювілею 55-ліття білобірських прощ (які на початку відбувалися перед скромною каплицею на місцевому цвинатрі), вказуючи заодно на приклад довголітнього в'язня сталінських концтаборів Блаженнішого Йосифа Сліпого — якою ж мусила бути сильна віра і цього подвижника, і цих мирян, які попри зборони, знущання й тюрми стояли і боронили свого, яку ж мали глибоку силу власної тотожності. Наслідки цієї віри маємо сьогодні, бо надалі збираємося у місці, де почали збиратися понад півстоліття тому, в роки, коли правив комуністичний режим.

Запитання, що ставили присутні у залі Патріярху, торкалися, між іншим, відносин поміж Церквою та владою в Україні, ставлення правлячих кіл до закордонних українців, можливостей поширення контактів через розкривання кордонів, духовної та світської освіти, доповнювання навчання в Україні темами про діаспору ітд. Окремою темою було щораз актуальніше питання про реальну інтеграцію України з європейською спільнотою. Не забракло також й таких, що торкалися щоденного життя Церкви та напрямків її розвитку.

Вечірньою порою білобірська церква заповнилася вірянами, а в першу чергу молоддю, щоби взяти участь у Вечірні, а потім ще подивитися драму у виконанні гданських студентів об'єднаних у гурті «Навпаки», виступ якого дав сигнал до прямої розмови з Патріярхом. Можливо, сам інтер'єр унікальної церкви, молитовна атмосфера, присутність достойних гостей спричинилися до того, що розмова набрала відкритого а водночас й інтимного характеру. А молодь запитувала, як нам бути у нинішньому світі.

У неділю ранком майдан перед церквою Різдва Пресвятої Богородиці у Білому Борі став заповнюватися спочатку сотками, а потім і тисячами паломників. Вони тут прибули, щоби, як перед десятиліттями, помолитися перед іконою Матері Божої Скитальців, взяти участь у святкуваннях 1025-ліття хрещення Київської Русі й зустрінутися з Главою УГКЦ Блаженнішим Святославом.

Патріярха, а разом з ним Митрополита Перемисько-Варшавського Архиеписко-

па Івана Мартиняка, Владика Володимира Ющака, єпарха Вроцлавсько-Гданського, кир Володимира Війтишина, Митрополита Івано-Франківського привітали усі — й діти, й молодь, і парафіяни, й духовенство, й представники громадських організацій, і члени воевідської та місцевої адміністрацій, отже повна спільнота, що рада приймати поміж собою дорогих гостей. У словах привітання господарі підкреслили, що мають честь вітати прибулих у винятковому місці, де силою долі зійшлися різні нації й різні культури, які сьогодні вміють гармонійно жити разом.

Саме до цього ж народу у проповіді звернувся, між іншим, Патріярх словами:

«Лиши усе, йди за мною. Ці слова Ісуса Христа, якось так особливо звучать сьогодні тут для нас, які хочемо цією прощеною відсвяткувати 1025-ліття хрещення Русі-України, коли рівноапостольний князь Володимир, будучи на вершині своєї людської сили і слави, побачив, що ця сила і слава є нічим перед силою Божою, а його слава є нічим перед обличчям слави Божої, а його життя без Бога було смертю. І тому рівноапостольний князь лишив усе це, щоби стати християнином і таким чином не тільки віднайшов усе, що мав перед тим. Але заклав фундаменти для величезної християнської культури, християнської цивілізації на сході Європи.

Ми так само сьогодні зійшлися, щоби відсвяткувати п'ятдесят п'яту річницю прощ наших віруючих людей до Білого Бору, тому що саме ці люди, наші брати і сестри, ваші батьки і прадіди змушені були лишити все на своїх рідних землях, лишити могили своїх батьків, свої церкви, свою рідну землю, для того, щоби насильно бути переселеним у край якого вони не знали. Але, мабуть вони були певні, що з ними і там буде їхній Бог. Вони лишили все й прийшли сюди, і тут своєю вірою не тільки що відчували свою близькість до Бога, але тут, у тому місці того Бога пізнали і тому лишилися живими. І свідченням невмирущості цих віруючих людей, цього віруючого народу є ви, дорогі в Христі брати і сестри, які вже п'ятдесят п'ятий рік прибуваєте, щоби цю силу і невмирущість Божу тут показувати на цілу Польщу, на цілу Україну і на цілий світ...».

Оба візити Блаженнішого Святослава до Польщі, раніше до Гурова Ілавецького, а тепер до Білого Бору (до речі, містечок мимохіть поєднаних мистецтвом професора Новосільського) безсумнівно залишаються подією великого значення як і для самих українців у Польщі, так і для тих, що живуть у матеріку та діаспорі.

Де ми б не були, всюди об'єднує нас спільна нація, Церква, історія, мова, культура. Варто собі це усвідомити, може не зараз, бо ж дійсно у цьому році подій високого значення переживаємо немало, але десь у недалекому прийдешньому. За нами велика Церква і великий народ з невимірним потенціалом, якого залишаємося часткою. Маємо свідомість факту, що операція «Вісла» триває, що поступають денационалізація та дехристиянізація, але віруюча й мисляча людина може цьому протистояти. Безсумнівно помагають у цьому події, в яких беремо участь і про які пишемо.

Велелюдна літургія перед церквою Різдва Пресвятої Богородиці у Білому Борі закінчилася посвячення воли перед місійним хрестом та спільною трапезою прочан, які, у чому немає сумнівів, так само прийдуть тут через рік.

Богдан Тхір

Східна Церква так високо цінить почитання святого Хреста, що в його честь присвятила аж кілька празників у році. Найбільший празник у честь святого Господнього Хреста — це празник Всесвітнього Воздвиження Чесного і Життедайного Хреста.

Історія Празника

Празник Воздвиження Чесного Хреста належить до дуже стародавніх празників, історія якого супроводжується різними легендами і історичними подіями. Треба зауважити, що у святкуванні цього празника не йдеться про звичайне вшанування — поклоніння святому Хресту, як в Хрестопоклонну неділю. Тут ідеться про ВОЗДВИЖЕННЯ (ПІДНЕСЕННЯ), це урочистий обряд віднайдення, піднесення і прославлення святого Хреста. Історики Східної Церкви погоджуються з тим, що передусім дві події дали мотив для започаткування цього празника: віднайдення св. Господнього Хреста в IV столітті і його повернення з Персії на Святу Землю в VII столітті.

Започаткування празника Воздвиження передувало віднайдення святого Хреста, на якому помер Ісус

Христос. Християнська традиція передала нам кілька різних легенд про віднайдення святого Хреста, з яких аж три легенди приписують це святой Єлені (†к. 330), матері цисаря Костянтина Великого. Згідно історичних документів, Хрест на якому був розп'ятий Ісус Христос, був знайдений в 326 році (IV ст.).

Історики, які згадують про знайдення святого Хреста, нічого не говорять про його перше воздвиження (піднесення). Грецька Церква відзначає пам'ять знайдення святого Хреста — 6 березня. Цей церковний празник у церковній літературі має назву: „Віднайдення Чесного Хреста, який віднайшла блаженна Єлена”.

Початок празнику Воздвиження дало посвячення храму Господнього Воскресіння, який збудував св. Костянтин Великий на Голготі в Єрусалимі. Це посвячення відбулося дуже урочисто за часів єрусалимського патріярха Макарія 13 (26) вересня 335 року. Наступного дня після посвячення храму було урочисте воздвиження знайденого святого Хреста. Під час воздвиження (піднесення), народ багато разів взивав „Господи помилуй”. Відтоді Східна Церква щорічно святкує пам'ять посвячення храму Господнього Во-

Воздвиження Чесного Хреста

(Продовження з 1 сторінки)

скресіння 26 вересня, а празник Воздвиження Чесного Хреста 27 вересня.

Друга важлива подія, що зробила спільним празник Воздвиження на Сході й на Заході — це повернення святого Господнього Хреста з Персії до Єрусалиму. Перський цар Хозрой у 614 р. завоював Єрусалим і забрав Господній Хрест до своєї столиці в Ктесифоні. Чотирнадцять років пізніше цисар Іраклій (610-641) після своєї перемоги над персами повернув святий Хрест і переніс його до Єрусалиму, де 27 вересня відбулося друге урочисте воздвиження (піднесення) святого Хреста. Відтоді празник носить назву: „Воздвиження Чесного й Життедайного Хреста”. Тому, що празник Воздвиження нагадував Христове розп'яття і смерть і ставився на рівні з Великодню П'ятницею, тому з тих пір стало звичаєм св. Церкви в цей день зберігати строгий піст.

Празник Воздвиження належить до 12 великих празників нашої Церкви і має один день перед- і 7 днів після-празденства. Крім празника Воздвиження віддає наша Церква честь святому Хресту ще в Хрестопоклонну

неділю. Цього дня, як і на Воздвиження, на утрени традиційно виноситься святий Хрест для поклоніння, але без обряду піднесення, яке є тільки на празник Воздвиження.

7 травня відзначає Східна Церква пам'ять „Появи знаку Чесного Хреста на небі в Єрусалимі”. За часів св. Кирила Єрусалимського 351 рік, під час празника П'ятидесятниці (Зішестя Святого ДУХА), на небі з'явився тоді святий Хрест, що сягав від гори Голготи аж до Оливкової гори. В нашому церковному календарі маємо ще 14-го серпня „Походження Древа Чесного Хреста”, що означає похід або процесія з частинкою Хресного дерева, якого тоді у процесії переносили з царської палати в Царгороді (Константинополі) до храму св. Софії. Починаючи від 14-го серпня два тижні кожного дня обносили святе Хресне Дерево по місту, щоб відвернути всякі недуги. Цей празник був установлений у Царгороді (Константинополі) в IX столітті.

Промінь Любові № 9,
Вересень 2004

Кому потрібна Панахида?

У програмі XXXI Лемківської Ватри організованої Об'єднанням Лемків одна з точок програми це: „Субота, год. 10.30 — ПАНАХИДА, положення квітів в місці пам'яті жертв акції „Вісла”.

Кілька років тому з вартяного поля виділено ділянку, на якій поставлено хрест, пам'ятник жертвам акції „Вісла” та дзвін, щоб пригадували про сумні події з 1947 р. Стало вже традицією, що у цьому місці, перед відкриттям другого дня свята лемківської культури, правиться Панахида. До минулого року Панахиду правили разом отці Греко — Католицької та Православної Церков. Рік тому були ми свідками дивного явища, яке, на жаль, мало місце і цього року.

У суботу 20 липня 2013 р. на визначеному місці о год. 10.30 зібралися вірні, а також священики Греко-Католицької Церкви, організатори Ватри та запрошені гості, поміж якими були Богдан Бурсевич — Маршалок Сенату РП, Ген-

рик Вуйец — радник Президента РП, Єжи Міллер — Воевода Мало-польський, Мирон Сич — голова Комісії Нацменшин та духовенство Польської Автокефальної Православної Церкви з владиною горлицьким Паісієм.

Панахиду відправили отці Греко-Католицької Церкви. Панахиду співав хор «Феліціо» з с. Надвірна з України. На закінчення вознесено „Вічна пам'ять” усім жертвам акції „Вісла” та концтабору в Явожні.

Пізніше молитви відправили отці Православної Церкви. Відправили Молебень закінчений многолітствами. Для мене та чимало осіб, які тут прибули, великим здивуванням було якраз заспіване

(Закінчення на 9 сторінці)

Панахида на ватряному полі перед пропам'ятним хрестом.

Пишність применшення

(Продовження з 1 сторінки)

Навпаки, треба прийняти їх з вдячністю, бо немов криве дзеркало показують вони, що ми — не тільки католики різних традицій — вміємо зробити з особою Богородиці, як легко дається нам інструменталізація «милостового Бога милосердної Матері» (молитва після причастя) в грішних земських справах.

Празник Різдва Пресвятої Богородиці є першим великим святом літургійного року, який у візантійській традиції починається 1 (14) вересня. Успення Пресвятої Богородиці 15 (28) серпня закриває кожний цикл 12 місяців, під час яких святкуємо кілька більших і менших Богородичних свят. Отож перед ревним греко-католиком два шляхи: один інструментально-мілітарно-нативістський, де Богородицю «націоналізується», де вона стає тільки нашою «Царицею», особливо прихильною до надзвичайно відданого їй нашого народу, який вона захищає — втручанням у криваві протистояння — від ворогів, і другий, біблійно-літургійно-універсалістський, на якому є вона вчителькою слухання і виконання Божого слова, «нивою родющою багатство милосердя» і «ширшим від облаків покровом світу» (Акафіст Богородиці).

В Акафісті Богородиці величаємо її як цю, що «просвіщає визнаців святої Тройці» і є «вірних провідницею до мудрости». Яку мудрість маємо почерпнути у празник Різдва Богородиці і наступні, починаючи від її Покрову; яке світло нам, визнацям триєдиного Бога, подає цей і всі інші її свята. І тропар, і ікона свята проводять аналогію між народженням Богородиці і народженням Христа. «Народилось мое спасіння! Заради нього я визволюся від адових узів» — співаємо на вечірні празника, в якому святкуємо подію необхідну для нашого спасіння, неодмінну умову Воплочення — народження матері для Богочоловіка. Тому можна співати, що настав «початок нашого спасіння», але, парадоксально, також оспівувати його завершення: «Вона — оновлення Адама і надія Єви, джерело

нетління і звільнення з тліні. Заради неї ми обожилися й від смерті спаслися». Повністю обгрунтовані і ті слова: «Її народженням світ оновляється і Церква прикрашується пишністю». Мусимо, однак, просити Богородицю бути нашою Провідницею до мудрости, щоб зрозуміти як слова про «пишне прикрашення» Церкви поєднати з закликом апостола Павла, який чуємо у цей і в найважливіший Богородичний празник — Успення: «Плекайте ті самі думки в собі, які були й у Христі Ісусі» (Фп 2, 5). Від переліку чеснот Христа стає слабо тим, які «пишність» міряють суто зовнішніми критеріями. Він, хоч був Богом, «применшив себе самого, прийнявши вигляд слуги». І «вигляд» не означав позірності, бо мив ноги своїм учням. Він «понизив себе, ставши слухняним аж до смерті, смерті ж — хресної». В празник тілесного народження, єдиний — крім Різдва самого Христа і Івана Хрестителя, — який святкує Церква, і в празник її народження для неба, в Успення, Богородиця, яка «пильно зберігала» все сказане їй Божими посланцями, «роздумуючи в своїм серці» (Лк 2, 19) над словом, визнацям Святої Тройці, котрі роблять все, щоб їх Церква, також через свої церкви, прикрашалася пишністю, пригадує: справже вивищення, остаточна і незаперечна перемога приходить через кенозу, применшення, завдяки життю для інших, і навіть готовності відмовитись від свого життя, щоб рятувати інших.

«Що лиш скаже вам — робіть» (Ів 2, 5) — почули від Богородиці слуги на весіллі в Кані Галилейській. Павло закликає нас плепати ті самі думки, які були у Христі, Богородиця виконувати Його слова, а сам Христос наказав на спомин про нього приносити євхаристійну жертву за життя світу. Думка, слово і діяння. Якщо здійсниться ця тріада, тоді не будуть порожніми слова з утрени, що народженням дитини Марії «все радується й відновляється».

о. Богдан Панчак

СВЯТО У КИЄВІ

17 та 18 серпня 2013 р. у Києві відбулося велике торжество Української Греко-Католицької Церкви. Саме, був це день освячення Патріаршого Собору. Його, згідно з рішенням Синоду, буде урочисто відзначатися і його внесуть до літургійного календаря. Це буде церковне свято — свято освячення Патріаршого Собору.

Подія, яка відбулася в Києві особлива. Як сказав Блаженніший Святослав Шевчук — 380 літ тому унійна церква втратила свій Собор у Києві. Але сьогодні та сама Церква повертає тут, до Києва. Це має символічне значення. Наша Церква показує, що не є тільки Церквою української діаспори чи українців з Галичини, але всіх українців.

Святкування почалися вже в суботу на Володимирській гірці, де під пам'ятником св. Володимира відправлено було Молебень до святого Володимира, в якому взяло участь біля 6 тис. вірних. В часі проповіді Патріарх Святослав сказав, що вітає всіх і обіймає всіх: „Тому я відкриваю обійми усім, хто сьогодні прибув зблизька і здалека, — православним, протестантам і просто добрим людям. І всіх кличу: будьмо разом. Відновімо нашу віру, будьмо разом християнами третього тисячоліття.”

Саме заклик до єдності найбільше промовляв в неділю 18 серпня, коли відбулося доповнення освячення Собору. З самого ранку прочани спішили до того храму. Відрізнялися від всіх місцевих вишиваними сорочками. У цей день прибуло на свято біля 20 тис. греко-католиків з України — з різних місцевостей: з Галичини, з Волині, з Донецька, Полтави, Одеси, Хмельницького а також з США, Канади, Польщі (було 7 автобусів) Аргентини, Бразилії, Казахстану, Росії та з усіх країн Західної Європи. В літургії взяло участь також 700 священників, 50 єпископів. У проповіді Патріарх сказав: „Наші предки, охрещені в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, стали одним народом на київських горах, об'єднаним в одній, святій, соборній і апостольській Церкві. Як колись Єрусалим був центром Церкви апостолів, Київ, мати гордів руських, став духовним центром нашої Церкви і колискою київського християнства, його культури, духовності й благочестя. Нинішня Українська Греко-Католицька Церква є прямою наступницею Церкви Володимирівського Хрещення, спадкоємство якого ми поділяємо з іншими, що тісно пов'язані з нами в приязні, спільній вірі і переданні, хоч не в повному сопричасті. А сьогодні наша Церква святкує своє відродження після жорстокого нищення на цих землях протягом століть. Цей новий Собор в Києві стоїть на спомин про славу Господнього Воскресіння, сяє як новий Єрусалим на весь світ! Він також повинен стояти як нагадування про єдність, до котрої нас закликає сам Господь, бо лишень в єдності та любові можна нам давати живе свідчення Євангелія.”

Потребу єдності відчувається дуже сильно в Україні. На жаль, на запрошення нашої Церкви не прибули представники Православних Церков в Україні: ні УПЦ КП, ні УПЦ МП, ні УАПЦ. Але для чимало вірян було то справжнє свято єдності. Ось слова одного з депутатів присутнього на тому святі, Арсенія Яценюка: „І те, як воно сьогодні відбувається, дуже відрізняється від святкування 1025-річчя Хрещення Русі, коли були присутні офіційні особи: то було таке собі святкування для панів, для влади.”

А це святкування для людей. Це свято справжньої єдності. Єдності народу, єдності Церкви і єдності в нашій вірі в Бога.” І справді так було. Навіть і російськомовна газета „Вечерние вести”, видавана в Києві, помістила статтю в українській мові під заголовком: „Праведник вірою житиме, бо гнів Божий з'являється з неба на всяку безбож-

ність і несправедливість...”, де саме журналіст дуже позитивно віднісся до святкування на лівобережному Києві. У святкуваннях взяли участь східні єпископи з Європи, там, де проживають греко-католики. Були також і латинські єпископи з Канади, США, Німеччини, Польщі та Росії. Був також присутній єпископ Вірменської Апостольської Церкви владика Григоріс Бунятян. Про таку християнську єдність засвідчують також і мощі святих, які були покладені в середину престолу: Блаженніший Святослав застав там мощі святих апостолів Петра і Павла, Андрія Первозваного, Папи Климента Римського та Мартина, котрі загинули на українських землях. А також священномученика Йосафата, блаженних священномучеників ХХ століття кир Миколая Чарнецького та кир Йосафата Коциловського.

Був також і час, щоб подякувати всім хто трудився, щоб збудувати цей храм. Вірні в особливий спосіб подякували Кардиналові Гузарю, який започаткував будову цього храму. Через кілька хвилин Кардинал Гузар отримав оплески від усіх присутніх. Він бачив далі і глибше, ніж будь-хто з нас — сказав Патріарх Святослав. Церкву будовано завдяки пожертвам вірних. Держава не допомагала, а наша Церква також не просила від жодного олігарха в Україні допомоги. Не було жодних хабарів. Свою величезну цеглинку мають також і наші вірні з Польщі. Сьогодні ще дуже багато потрібно. Освячено храм, престіл, але потреба ще поставити іконостас, покласти мозаїку, розписати Церкву і виконати багато інших праць, а також впорядкувати крипту, де буде перепохований Патріарх Йосиф Сліпий, згідно з його бажанням.

До прочан звернувся також зі словом Папа Франциск, хоч не присутній, але репрезентував його Кардинал Аюдріс Юзас Бачкіс з Вільна. У листі Папа звернув увагу на це, „щоб за прикладом святого Володимира працювати задля спільного матеріального та духовного блага нації, закликав до екуменічної відповідальності, щоби просити в Бога про дар єдності між усіма християнами та самим бути будівниками цієї єдності». Закликав активізувати справу євангелізації та пастирської діяльності у її різних аспектах.

Окремих точками цього свята були: концерт — урочиста академія в палаці «Україна», де лист від Президента Януковича зачитала Анна Герман а також виставки: „Патріарх Йосиф Сліпий” та „Папа і Україна” на пам'ятку візити в Україні Івана Павла II в 2001 р.

Українська преса в різний спосіб писала, але з почуттям, що були ми свідками історичної події: „Великдень нашої Церкви”; „Єдність, відкритість і трохи геополітики”; „Серце Церкви освятили”; „Центр католицької віри перенесено до Києва”; „Ще одна домівка Бога” чи „Греко-католики торжествують”. Це тільки деякі титули про святкування з української преси.

Можна сказати, що в цей спосіб наша Церква повернула до Києва і як заявив Патріарх Святослав, хоче бути з народом. Це важний етап у цьому, щоб здійснити бажання усієї Церкви і покликати офіційно Патріархат. Після літургії яка тривала 4 години, по Києву розлилася велика товпа людей у вишиваних сорочках. Участь у святкуваннях, це було прекасне свідчення віри нашої Церкви.

о. Аркадій Трохановський

Члени валецької парафії беручи участь у посвяченні Патріаршого собору відвідали Зарванцию...

— Київ (фото перед пам'ятником князю Володимирі)...

...батьківщину Лесі Українки,

...стадіон, арену, де відбувалися футбольні змагання Євро 2012,

...були у греко-католицькій церкві на київській Аскольдовій могилі.

У Годкові відзначили празник св. Володимира Великого

Вже у власному храмі (щоправда ще у недокінченому стані) вірні Годкова разом з гістьми з сусідських парафій відзначили в неділю 28 липня празник Святого Князя Володимира Великого, який 1025 літ тому охрестив Русь-Україну.

Дерев'яна церква, у якій о. митрат Андрій Сорока та о. Роман Стороняк відслужили разом з мирянами Мольбеню до Пресвятої Богородиці і нагадали про значення для сучасників події з-перед 1025 літ, це зовсім нова сакральна, архітектурна якість вармінсько-мазурських краєвидів, серед яких переважають готичні храми. Церква перенесена до вармінського гмінного села і реконструована тут, із підперемиської Купної. Після виселення українців у 1947 році храм, який збудували у першій половині XVIII ст., спершу замінили на склад, а потім він же попав у руїну. Власне кажучи, з Купної до Годкова привезли тільки розібрані та по-реставраторськи ознаменовані залишки стін.

Про стан храму із Купної писав проф. В. Слободян («Благовіст» нр 5-6 за 2012 р.): «1955 року, під час інвентаризації пам'яток Перемиського повіту її відвідали і описали Мар'ян Корнецький та Тадеуш Хшановський, майбутні професори історії мистецтва. Їх опис, в тому році, описує її стан: «Греко-католицька церква Покрови Пр. Богородиці. Покинена. Згадується у XVI ст. Збудована у 1720 чи 1725 році. Грунтовно перебудована по воєнних знищеннях Першої світової війни. Орієнтована, дерев'яна, зрубної конструкції. Загальна довжина 21 м, а ширина 12 м. Короткий вівтар з гранчастю східною частиною, при ньому від півдня квадратова захристія. Ширша нава на плані витягнутого прямокутника, з бабинцем, виокремленим під хорами. Від заходу прилягає новіший ганок, опертий на стовпи. В середині церква перекрита пласкою стелею. Над хорами видніється дата «1720». Ззовні стіни стягнені лисицями з рештками гонтового кожухування. Дахи двосхили, криті бляхою і папою. На гребенях три банясті віжечки з ліхтарями, оббиті бляхою. В середині зберігся образ Благівіщення Пр. Богородиці з середини XIX ст. та барокова скульптура святого Миколи XVIII ст.»... У вступі до міні-альбому „Cerkwie Nadsania. Sanok-Przemysl” виданого в Новому Санчі, зазначено: «Зі 160 церков, що були тут до 1944 року збереглося лише 79, з яких одна є в Сянницькому музеї, а 7 — в стані руїни. Кілька об'єктів треба віднести до аварійних (покинутих), а руїна дерев'яної церкви в Купній практично вже не піддається порятунку». Практично, на цей час збереглися лише руїни стін вівтаря, північної стіни нави і половина західної стіни».

Сьогодні треба було немалих зусиль і фахової праці з одного боку вчених-

реставраторів, з другого натомість майстрів-будівельників. Церква Покрови Пресвятої Богородиці із Купної відроджується у Годкові в такому ж вигляді, як збудували її перед століттями. У відбудові та реконструкції церкви, задіяні люди доброї волі, а серед них і місцева адміністрація, що до діла ставиться дуже прихильно й допомагає чим може. Відбудована церква накрита вже дахом, має, як було в оригіналі, три куполи, ганок, зовнішні стіни оббиті гонтом. Поки що немає внутрішнього обладнання.

Костел з Язлівчика

У цьому ж часі, що у Годкові, стали встановлювати польський костел з села Язлівчик (Бродівський район Львівської області) у львівському скансені «Шевченківський гай». Займаються цим ділом, між іншим, вчені із архітектурного факультету «Гданської політехніки», якими керує проф. Романа Цьлонтковська — вона ж також займалася реставрацією церкви у Годкові. Оба проекти схожі, з такою однак різницею, що від церкви з Купної небагато залишилося, а костел у Язлівчику, хоча опущений і занедбаний, таки стояв «під дахом».

Як повідомляли українські ЗМІ, для костелу з села Язлівчик раніше вибрали місце у «Шевченківському гаї» — на кордоні етнозону «Львівщина» і «Волинь». У лютому цього року стало відомо, що Музей народної архітектури та побуту уклав угоду з польською стороною про співпрацю і костел буде перевезений на нове місце. Загалом, спроби відновити костел з Язлівчика ведуться ще з 2009 року. Тоді одна з компаній зголосилася провести соціальну акцію і запропонувала відновити костел як такий, що не мав шансів на державну реставрацію. Було проведено консерваційні роботи, щоб захистити споруду від опадів. Водночас язлівницька громада не мала грошей на повний порятунок церкви, тому погодилася на пропозицію поляків — профінансувати реставрацію і перевезти костел до «Шевченківського гаю». Дерев'яний костел у Язлівчику побудований у 1936–1937 роках, він є одним з найцікавіших дерев'яних костелів України і є унікальним зразком застосування стилю модерн до дерев'яної сакральної архітектури, що не має аналогів ані в Україні, ані у Польщі, ані в іншій країні.

За інформаціями інвесторів відомо, що оба об'єкти будуть довершені та офіційно відкриті (поки що без внутрішнього обладнання) на початку осені цього року.

Оскільки з фінансуванням львівського проекту якимось собі радять завдяки державному фінансуванню, так до повного завершення відбудови храму в Годкові ще-таки далека дорога й отці разом з Парафіальною радою звертаються з проханням про допомогу. Отже, кожен може стати жертводавцем надсилаючи даток за адресою:

**Parafia Grekokatolicka w Godkowie
BS Sztum/filia Godkowo
83830900000045452000010**

Богдан Тхір

Церква із Купної відроджена у Годкові.

Руїни церкви, які були перевезені до Годкова.

Літургія в день празника св. Володимира Великого.

Освятили хрест на могилі владика Юліяна (Гбура)

22 серпня 2013 року владика Тарас (Сеньків), Апостольський адміністратор Стрийської єпархії УГКЦ, на Стрийському міському кладовищі спільно з духовенством єпархіального управління та протопресвітерами єпархії здійснив Чин освячення надгробного хреста на могилі світлої пам'яті владика Юліяна (Гбура), першого єпископа Стрийської єпархії.

Після освячення надгробного хреста архиерей з духовенством помолився панахиду за упокій душі владика Юліяна.

Надгробний хрест, виконаний з чорного граніту, є роботою скульптора Богдана Халака.

Прес-служба
Стрийської єпархії

Посвячення пам'ятника на могилі владика Юліяна Гбура у Стрию.

Костел з Язлівчика, перенесений до Львова.

Небажаний (греко) католицький Блаженний

Кожен з нас звик до думки, що Польща це католицька держава. Звідси походить багато заслужених для Вселенської Церкви, якими польські римо-католики пишаються і радіють, так як кожен католик мав би радіти тим, що Церква проголошує нових блаженних, мучеників, що чергова вулиця отримує ім'я людини, яка своє життя віддала Христові. Проте, як виявляється не кожний праведний в очах Господніх є праведним в очах... людських. У даному випадку цього «визнання» деякими вірними Католицької Церкви бракує блаженному Йосафату Коциловському.

Дорога до мучеництва

Кожен чув про долю цього блаженного, тому пригадати можна тільки найосновніші дані з його життя. У 1907 р. став священником. 1911 р. вступив до монастиря отців василіян у Крехові і прийняв ім'я Йосафат. Був активним душпастирем і викладачем. Особливу увагу присвячував формації духовенства. Рішенням Папи Венедикта XV у 1917 р. отець Йосафат став єпископом у Перемишлі. Його активність на різних нивах постійно зростала. Особливого розвитку зазнала греко-католицька семінарія у Перемишлі. Висвятив приблизно 400 священників. Під час II світової війни в єпископській палаті та капітулі захист знаходили євреї. Відмовився співпрацювати і з фашистами і з сов'єтами. Від 1945 р. комуністи не раз його арештували. Після арешту з 26 червня 1946 р. та довгих і бруталних допитів польське СБ передало його в руки НКВД, яке вивезло єп. Йосафата до Києва. Тут пропонували золоті гори: збереження життя, високі титули і спокій, але тільки тут на землі, бо ж після смерті не могли цього забезпечити. Достатньо було тільки перейти на православ'я. Владика Йосафат відмовився. Далі: важкий стан здоров'я, келія у концтаборі в Чапаївці і смерть — 17.11.1947. Та навіть вона не закінчила «мандрів» єпископа. 1977 р. його останки перевезли у Львів на Янівський цвинтар — однак через намагання КДБ знищити тіло, перепоховували його 7 разів, аж опинився в Стрию. Папа Іван Павло II беатифікував його 2001 р.

Дорога до Перемишля

Наша Церква у Польщі розпочала старання про перевезення мощей блаженного до

Перемишля — там, де його місце, звідки його вивезли. Справа, попри, на початках не надто оптимістичний образ, закінчилася успіхом. 31 травня 2013 р. мощі (голова) бл. Йосафата перевезено у греко-католицький Архикафедральний Собор Св. І. Хрестителя в Перемишлі. Офіційне і врочисте внесення до собору відбулося під час храмового празника у перемиській катедрі — 7 липня цього року. У самому поверненні бл. Коциловського є щось дуже промовисте: вивозили його в жадливих умовах, катували і зневажали, а як повертався, то з почестями, у зручній машині зі своїм водієм... Він повернувся не лише до міста-столиці своєї єпархії, але і до храму, який стоїть при вулиці названій його іменем. 13.06.2013 р. міська рада Перемишля перейменувала невеликий фрагмент вулиці на вулицю Блаженного Єпископа Йосафата Коциловського.

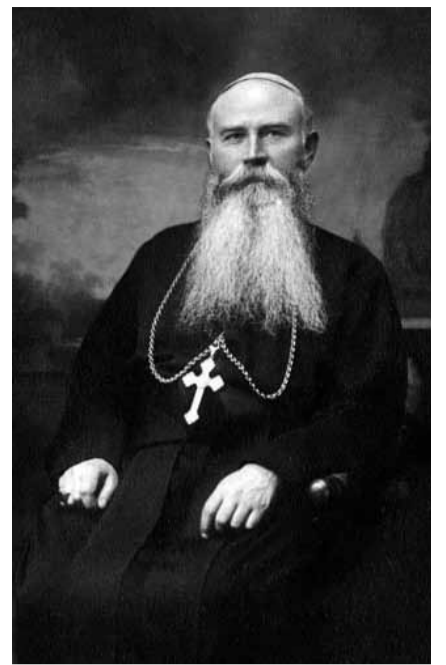
Дорога внікуди

І тут починається щось не зовсім зрозуміле. Отож: у католицькому Перемишлі є люди, які вважають себе католиками, але яким заважає саме те, що одна з вулиць має ім'я блаженного Католицької Церкви, якого беатифікував Папа з Польщі. Найбурхливіші дискусії провели самі депутати міської ради, ще до прийняття рішення про найменування вулиці. Противники акту висували свої аргументи, що єпископ Йосафат відслужив літургію для вояків Дивізії СС Галичина у Перемишлі і тим самим зрадив Польщу. Більше аргументів не було — зате цей один повторювався часто і гучно. Вирішальним днем був день голосування, тобто 13 червня. Голосували: за — 8 осіб, утрималось 6. На знак протесту проти бл. Йосафата частина депутатів (голов-

но ПіС) вийшла з залу. На цьому всьому мало не постраждав ініціатор надання назви вулиці — голова міської ради Ян Бартмінський, бо вже через кілька тижнів міська рада Перемишля провела голосування за відкликання його з посту голови. Офіційно, причина голосування називалася інша, однак всім зрозуміло що йшлося про юридичне закріплення присутності бл. Йосафата у Перемишлі. На щастя Бартмінський залишився на своїй функції. Дехто міг би подумати, що це кінець. Проте... одне з місцевих товариств з вересня почало збирати підписи за зміну назви вулиці. Його члени пропонують іншого греко-католицького єпископа Василя Масцюха (помер 1936 р.) — апостольського адміністратора Лемківщини. Цей кандидат подобається згаданому Торвариству, бо, за їхніми аргументами, він оберіг лемків від української політики єп. Коциловського. Додатково висувують аргумент, що акт про найменування вулиці ім. Єп. Йосафата був незаконним. Іншими словами: цирк продовжується.

Дорога до правди

Справу від самого початку висвітлювали чи не всі місцеві газети. «Було видно, було чути», що бл. Коциловський це не такий порядний блаженний, що контрверзний і спричиняє конфлікти. Слава Богу, місцеве «Życie Podkarpackie» 31 липня надрукувало текст, в якому автор чітко пояснив, що звинувачення у колаборації бл. Йосафата з фашистами є, всього на всього, черговий раз підігрітою радянською котлетою. Автор написав, що до літургії для СС Галичина, фашисти примусили (!) владика — залежало їм на тому, щоб показати, що Церква нібито їх підтримує. Додатково в час проповіді владика рішуче говорив, що не можна порушувати Господніх законів. Також представлено кілька фактів, які підтверджують, що не був ворогом Польщі. У 1923 р. (коли Рада Амбасадорів остаточно

віддала Галичину Польщі) владика Йосафат склав на руки президента Войцеховського присягу на вірність РП. Під час судового процесу сказав енкаведистам, що він не є громадянином СРСР, а польським, що ніколи не хотів бути радянським громадянином. У 1946 р. написав листа, в якому просив повідомити Папу римського, що до останнього подиху життя збереже вірність Католицькій Церкві. Наприкінці тексту, автор Костка Щепановіц (це псевдонім — справжнє ім'я відоме редакції «Życia»), наводить слова блаженного Івана Павла II, який сказав про владика Коциловського, що до самого кінця ішов за Добрим Пастирем, що повинні ми ним пишатися. І це найкращий спосіб, щоб донести до людей правду про мученика Католицької Церкви — інформувати про факти. Може завдяки тому зменшиться число тих, які надалі вірять і повторюють комуністично-фашистську пропаганду замість відповідати на заклик Івана Павла II. Додатко дивує те, що в час, коли християнські цінності витісняються з публічного простору, то проти названня вулиці іменем блаженного Церкви є ті, які вважають себе католиками і голосно виступають проти лаїцизації.

Ігор Горків

110 томів «Літопису УПА»

В-во „Літопис УПА” з року в рік святкує не лише свій річний ювілей, але і числове осягнення видання книг. Так, на цей час, опубліковано 110 томів в чотирьох серіях видань та допоміжні. Саме невелика група людей — колишні Вояки УПА в Канаді і США, які започаткували цю справу посприяли тому, що про УПА знають і будуть знати теперішні і майбутні покоління. Загалом, на сьогодні появилася 50 томів в Основній серії, 21 том в Новій (київській) серії НАНУ, 11 томів в серії „Бібліотека” та 25 в серії „Події і Люди”, том „Повстанські Могили”, книга „Листівки УПА” та ювілейний каталог. Попри досягнення, праця ще далеко не завешена, адже в планах видання подальших понад десяти і більше книг.

8 червня 2013 року в приміщенні УНО за адресою 145 Еванс Аве в Торонто відбулося чергове XXXVII засідання Літопису УПА. Серед присутніх — 12 членів Видавничого Комітету. Засідання відкрив передсідник проф. Петро Й. Потічний, який попросив хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять померлих членів Видавничого Комітету, вояків УПА та фундаторів: Петра Левка-„Байду”, Василя Левковича — „Вороного”, Бориса Галагана — „Ярка”, Дмитра Кушак — „Богуна”, братів Павла („Кора”) та Петра („Топір”) Шкафаровських, Михайла Стеранку — „Калину”, Марію Савчин-Пискір — „Марічку”, Степана Рабізанта — „Сокіл”. Опісля розпочато щорічну програму із прочитання звітів, об-

говорення важливих питань та прийняття рішень. Відповідальний редактор проф. Потічний у своєму річному звіті подав стан видавничих справ та вніс ряд пропозицій від істориків про підготовку подальших понад десяти томів, зокрема про Стрілецьку Зброю ОУН і УПА, УПА і угорську армію, Український Визвольний Рух: Волинь/Берестя 1930-55 рр., ОУН в 1939-41 рр. та ряд інших. Відповідальний редактор поінформував про томи, що мають появиться під кінець 2013 р., а саме — „УПА в світлі словацьких і чеських документів” (кн.2), книга переслухань сл.п. В. Кука та В.Галаси, „Письмові документи ОУН і УПА”, „Золочівська округа ОУН: СБ”, про Дарію Ребет та календар на 2014 рік.

Головний адміністратор Микола Кулик представив інформації про збір коштів, рекламу та поширення видань Літопису. Він наголосив на тому, що кінцевою є справа пошуку фундаторів на заплановані видання, бо поодинокі пожертви не в стані цього покрити.

Окремо на Пленумі представлено роботу бюро Літопису у Львові, яке очолює д-р Ігор Гомзяк. Дуже важливим питанням зборів було подальше дарове розповсюдження понад 100 тисяч книг Літопису УПА в Україні. У звітному році при допомозі Головної Управи Т-ва к.Вояків УПА в США було доставлено 60,000 дарових книг до бібліотек Львівської, Тернопільської та Рівненської областей. Згідно рішення зборів, ця робота і надалі продовжуватиметься як в західній Україні, так і в інших її регіонах. Важливим залишається поширення електронних версій книг Літопису. На даний час всі книги видавництва оцифровано для подальшого збереження матеріалу.

Отже, роботи у Видавництва ще дуже багато. Це не тільки публікації книг, але і поширення видань по всіх областях України. Питання залишається за фінансовою частиною, яка складається виключно із фондів та добровільних пожертв української громади у діаспорі.

З огляду на потребу публікації та поширення видань з історії, звертаємося до української громади фінансово допомогти в реалізації цього проекту. Для подальшої фінансової підтримки чи набуття видань просимо писати на адресу: **LITOPYS UPA, P.O. Box 97, Stn. „C”, Toronto, ON, M6J 3M7 Canada**, e-mail: **mykola.kulyk@litopysupa.com** або відвідати наш web-site: **www.litopysupa.com**. Доповненням веб-сторінки з минулого року є покажчики 1-36 томів Основної серії Літопису та інші, які можна переглядати безкоштовно.

ДЯКУЄМО усім нашим Фундаторам, Меценатам, Жертводавцям та Відборцям за постійну підтримку.

Наталія Солтис

Родина

Шановні Читачі!

Цим номером хочемо започаткувати у «Благовісті» цикл статей присвячений родині, який будемо продовжувати у чергових випусках місячника. Тема родини це тема стара майже так само, як світ, бо ж створюючи людей, Отець Небесний передбачив для них саме таку модель життя («створив їх чоловіком і жінкою» Мк. 10,6). Сьогоднішній освічений світ зарахував родину до категорії, так званого, середньовіччя — вона непотрібна і обмежує. І що найгірше забирає щастя та свободу вільному хлопцеві і вільній дівчині, а першими хто хоче це в людей вкрати є Церква зі своїми священиками (саме про такий сучасний, викривлений підхід до цінності, якою є подружжя ширше можна прочитати у тексті о. П. Поточного).

А справа в цьому, що священики мають за завдання говорити, що щаслива сім'я, це така яка будується на Христові. Що щастя у подружньому житті, яке не базує на Євангелії, всього на всього, тільки його імітацією, ілюзією. Навіть у колі самих християн подружжя, сімейне життя, так як бачить його Церква, втрачає вартість. Це з одного боку наслідок медіальної атаки на нормальні цінності, а з другого — наша оспалість, літєплість і очевидно небажання бути зарахованими до середньовіччя... Можна помітити, що заперечування християнських цінностей є для багатьох шляхом до кар'єри і професійних успіхів. Таких цитують, запрошують до програм, хвалять, цмокають, бо вони такі поступові та відкриті. Ці люди, присутні на перших сторінках всяких кольорових газет, нерідко з потоптання подружньої присяги роблять велике свято. На жаль,

особливо сьогодні, забувається про нерозривність подружжя. Якось так сталося, що часто у медіа «спеціалістами» від подружнього, сімейного життя є ті, які покинули своїх дітей і особу якій присягали. Ними тепер захоплюються і показують як найрозумніших. А насправді «мудрість цього світу — глупота в Бога» (1 Кор. 3,19). Як після зроблених закупів по якомусь часі на парагонах зникають цифри, так і з пам'яті щораз більшої групи одружених зникають слова «і що не покину тебе аж до смерті». Взагалі, то дехто волів би якусь іншу формулу присяги, наприклад, що не покину тебе аж до часу... коли захочу це зробити. В якомусь сенсі подружжя з великої цінності стало одним із товарів, яких дуже багато і можна їх будь-коли купити. Доступ до великої кількості речей у найнижчих цінах переносимо нерідко у світ цінностей. Колись в Інтернеті прочитав діалог дідуса з онуком, який добре змальовує цей стан: «Дідусю, як пережив ти з бабусяю 50 років?», «Знаєш, дитино, за моїх часів, коли якась річ псулася, то ми її направляли, а не викидали і купували нову». Треба боротися з таким підходом і захищати подружжя і сім'ю від всяких «розумних» ідеологій. Нам, християнам, треба пам'ятати, що важливість родини показана самим Ісусом Христом. Син Божий міг народитися де хотів, як хотів. Взагалі міг зразу прийти у славі з небесними військами і навести порядок на знищеній гріхом землі — коли б це насправді було потрібно в даному часі. Однак Він прийшов до нас через родину. Родину релігійну, віддану Богові — бачив живу віру своїх батьків. Від немовляти, до дорослого життя перебував у тісних сімейних зв'язках показуючи цим самим значення родини. Вибираючи родину показав нам: вона найважливіша і про неї нам треба дбати. З іншого боку, це також своєрідна обітниця — якщо родина віддана Богові, то Він до неї прийде.

Ігор Горків

Заохочуємо всіх наших читачів, щоб хоча до наступного випуску «Благовіста» включилися до боротьби за українські родини у Польщі. Для цього не треба виходити зі зброє в руках на вулиці — достань щоб кожен день помолився (найкраще сімейно) в цьому наміренні, наприклад, молитвою митр. Шептицького:

«Боже великий, Боже отців наших! Дай нашому народові якнайбільше добрих, святих християнських родин. Дай нам таких батьків, які голосно й відверто признавалися б до Божого Твого Євангелія і до Твоєї служби. Дай нам батьків, які для своїх дітей були б прикладом християнського життя, правдивими опікунами та добрими провідниками у житті.

Дай нам таких матерів, які зміли б добре, по-християнськи виховувати сво-

їх дітей, а для своїх чоловіків були б допомогою, потіхою та доброю порадою.

Дай нам таких дітей, які були б потіхою для своїх батьків і славою та красою свого народу.

Благослови, Всемогутній Боже, український народ. Даруй йому ласку вірно Тобі служити і доступити колись вічної нагороди в Небі, бо Тобі, Боже, у Святій Тройці Єдиний, Отче, Сину і Духу Святий, належить вся слава, честь і поклоніння на віки віків. Амінь»

„Що, отже Бог з'єднає, людина хай не розлучає” (Мк. 10, 9)

Подружжя в навчанні Церкви

Розважання про подружжя неодноразово електризує сьогоднішнє суспільство. Декому трапляється висловляти думку, що це інституція застаріла, яка не сповняє своїх основних завдань. Деколи чуємо опінію, що коли чоловік і жінка повінчалися, то після шлюбу все помінялося. Це як раз добре, добре що міняється тому, що церемонія уділювання тайнства вінчання, це „не заливання бетоном нових фігур”, а Церква це не „змішувач бетону” для внутрішнього вжитку. В багатьох країнах світу пробується підважити основну правду про природу подружжя — що законним є подружжя між чоловіком і жінкою. Багато країн світу допускає різні конфігурації, напр. Чоловік + чоловік; жінка + жінка; 1 чоловік + більше як одна жінка ітд. Аналізуючи тренди сучасного світу, можна запитати чому християни так захищають ці вартості? З чого впливає позиція Церкви, і чи дійсно ця позиція є проти людини?

Розглядаючи питання подружжя, в першу чергу нам християнам потрібно сягати до Святого Письма, яке є основним визначником навчання у Церкві, тому що це слово Бога до людини! Євангелист Марко наводить розмову Ісуса Христа з фарисеями, які питають Його про розлучення чоловіка і жінки. Христос відповідає прямо: „на початку ж сотворення Бог сотворив їх чоловіком і жінкою” (Мк. 10, 6) Це слово вказує точно, яким є законне подружжя і що інші комбінації не враховуються. Далше Бог порушує чергову прикмету — зобов'язання подружжя, нерозривність. Християнство не допускає „вінчання на пробу”. Тут нагадуються слова пісні польської вокалістки Катерини Кліх „Zamienie się na lepszy model”. У пісні ідуть такі слова „Nie mam do Ciebie cierpliwości; To pewne że już nie będę mieć; Minał termin twojej przydatności; Gwarancja nie obejmuje Cię (...) Na lepszy model zmienię Cię (...) Nie mam do Ciebie zaufania (...) Nie mam tego naprawiania; Gdy co chwile się psuje inna część; Jesteś zupełnie do niczego; A na dodatek powiem że; Pożytku z Ciebie tu żadnego; Nie ma nie”. Дуже часто таке думання по-являється у молодих подруж, коли починаються труднощі у їхньому житті, так на побутовому рівні, як і економічному чи духовому. Тоді також забувається слова присяги вінчання, яка говорить, „і що не залишу тебе аж до смерті”!!! Цікаво, що скільки разів уділяв я тайнство подружжя, ніколи не знайшов у Требнику маленького дручку, який вмщав би анулювання присяги, коли щось не вдається. Христос є фундаментом подружнього життя і це Він підняв подружжя до рангу Тайнства. Спираючись саме на Слово Бога, яке записане у Святому Письмі, „Що, отже Бог з'єднає, людина хай не розлучає” (Мк. 10, 9) навчання Церкви про нерозривність подружжя сперте на непорушному фундаменті, яким є Бог.

Черговим місцем, у якому подається навчання Церкви є Вселенський Собор. Зібрання членів цілої Церкви під проводом Вселенського Архидієка, для уточнення і з'ясування навчання. Саме оста-

ній II Ватиканський Собор, який відбувся у 1962-1965 роках XX століття в Душпастирській Конституції про Церкву у сучасному світі Gaudium et spes, у дрігій частині, в першому розділі вказує на турботу про гідність подружжя і родини. Точно вказує джерело походження подружжя, а саме: „глибока спільнота подружнього життя і любови, установлена і обладнана в свої права Сотворителем, має свій початок у силі подружнього союзу, тобто особової згоди, яка не відкликується (...) Подружжя з'єднання з огляду на добро спільноти чоловіка і жінки, як і дітей, як також суспільства, не належить до людського осуду. Це сам Бог є творцем подружжя і установив в ньому різні добра і мети”. (КДК 48) Цей вислів Отців Вселенського Собору не вносить нічого нового до Божого навчання (і не є це його завданням), але ще раз підкреслює важливість „інституції” подружжя, як Божої установи.

Найбільш детально природу подружжя, мету його існування з'ясував бл. Папа Іван Павло II у Адхортації Familiaris Consortio. Є це документ-заохота душпастирського характеру, спрямований до групи людей і цілої Церкви. Є це зібрані в одне ціле висновки з праць Синоду Єпископів, котрий проходив з 26 вересня — 25 жовтня 1980 р. Адхортація Familiaris Consortio є поділена на чотири частини: ч. 1. Світила і тіні родини в сьогоднішньому світі; ч. 2. Божий задум щодо подружжя і родини; 3. Завдання християнської родини; 4. Душпастирство родин: етапи, організація, працівники і обставини.

Блаженний Папа Іван Павло II вже у вступному слові вказує, що „наміром Бога в акті сотворіння подружжя і родини є внутрішньо спрямовані до уприсутнення себе в Христі і потребують Його благодаті для оздоровлення з ран гріха і нав'язання до початку, тобто до повного пізнання і виповнення Божого задуму” (FC 3). Звернімо увагу, що це не ми маємо впровадити до спільноти подружньої Христа, але це Він надає зміст — уприсутнення в Собі для нас. Це Божий дар — благодать, стається силою, яка розбиває цей „бетон” який часом

Бог у родині

Про християнську родину і місце Бога в родині редакція розмовляла з одним із вірних нашої Церкви, який просив не подавати його прізвища. Тому, вишановуючи його волю, публікуємо інтерв'ю без цих даних.

Чим є християнська родина?

Мабуть люди нерідко ставлять собі це запитання. Християнська родина це, як підказує назва, спільнота, яка своїм Богом визнає Ісуса Христа. Яка приналежить до Церкви Христової. Це родина, в якій члени практикують свою віру, не тому, що так каже нам традиція, а тому, що зробила саме такий свідомий вибір.

Що є найважливіше в родині? Яке місце повинен займати в ній Господь Бог?

Перше місце в родині повинно бути призначене для Бога, тобто все те, що роблю, хочу, стараюся робити так (хоч часто не виходить), щоб Йому подобатися. Ніхто в родині не може замінити нам Бога: ані чоловік, ані дружина, ані діти. Є така дуже мудра приказка: якщо Бог є на першому місці, то все інше є також на своїх місцях.

Чому варто будувати родинне життя на Богові?

Це не так просто пояснити. Християнство взагалі не так легко пояснюється: віримо, що наш Бог помер на хресті, що дав себе принизити, що слабкість і покірність є чеснотою, що

споживаємо Тіло і Кров Ісуса Христа — нашого Бога. Далі: пробуємо жити добре, щоб після смерті піти до Царства Небесного, якого ніхто не бачив, в якому є речі (якщо це відповідне слово), які нікому не снилися; що там є місця гарніші від найгарніших на землі. Ми віримо у це. І так само віримо і знаємо, що варто будувати життя на Богові з любові до Нього, з вдячності Йому за всі дари, якими нас обдаровує (хоч може їх не бачимо). Господь це наша скеля, а родина це дар і скарб, який можемо покласти на тверду основу, або на пісок чи в якесь багно. Родина, яка живе з Богом ніколи не є сама. Святий Отець Піо казав: «Плекайте християнський дух у ваших родинях, якщо хочете мати троху спокою в цьому житті».

Насільки важливою є спільна молитва у родині? Що вона дає родині?

Молитва кожної людини є важлива і потрібна. Вона є потрібна не Богові, а нам. Бо у молитві ми наближаємося до Бога. Молитва у родині, тобто у спільноті, піднімає таку родину до Бога. Завдяки ній пізнаємо свої слабкості і легше переносимо недоліки в інших. Молитва сім'ї зміцнює таку сім'ю, скріплює взаємини, пригадує, що найважливіший є Христос і вірність Йому. Щира,

вливаємо в подружжя. Ця благодать є Богом дарована з любові до людини. У подружжі цю силу можемо прийняти і тим самим черпати життя від самого Бога.

Для вірних Греко-Католицької Церкви в 2011 р., подано ще один документ у якому зібрано основне навчання про Божі справи. Катехизм УГКЦ „Христос наша Пасха”. У ньому передано „спадщину віри” у світлі Київської богословської традиції. У другій частині катехизму „Молитва Церкви”, пояснено способи і розуміння дії Церкви, якою є молитва. Особливу увагу присвячено Святим Таїнствам, які є „входженням у життя Пресвятої Тройці” (Катехизм ХНП 408). У цьому виданні, черговий раз підчеркнуто Божу природу подружньої спільноти. Однак особливістю слів греко-католицького катехизму, є відкликання до слів молитов, які вживаються у нашій традиції. Оскільки Святе Письмо є джерелом для всієї Церкви, то вже документи соборів чи синодів у своєму навчанні, не завжди враховують, чи відокремлюють східну традицію. Саме у нашому катехизмі одними з основних віднесень, які робиться — це східні традиції, звичаї, молитви з наших требників. Для прикладу можна навести 472 пункт, в якому читаємо „Подружжя основане на взаємодоповненні одружених, про що Церква свідчить у молитві Чину Вінчання: «Боже Святий, Ти з пороку сотворив чоловіка, і з ребра його створив жінку, і дав йому помічницю, відповідну до нього, бо так було вгодно Твоїй величності, щоб не самому бути чоловікові на землі». Варто в тому місці пригадати книгу „Пісня Пісень” зі Старого Завіту, яка вказує на красу любові між чоловіком і жінкою. У цій книзі дуже широко розвинутий аспект доповнення, яке вносять чоловік і жінка у подружжя. В прекрасний, поетичний спосіб розмальовано слова „і обоє будуть одним тілом” (Мк. 10, 8)

На основі наведених прикладів, можна побачити, що навчання Церкви щодо природи подружжя і його основних завдань, є точно пояснене і ґрунтоване. Святе Письмо, на-

вчання Соборів і Синодів, навчання Церкви свого права, завжди має свій початок у Христі. Оскільки відрізняється у обрядових звичаях, то в основі завжди є Бог і про це одногласно Церква заявляє. На більш детальні питання відповіді уділяють богослови у книжкових виданнях. Для прикладу наведу дві книжки, про які було голосно не тільки в церковних кругах. Перша це польськомовне видання, Дорота Корнас-Бела „Wokół rozczętego życia ludzkiego”, видавництво PAX 2002 р., видання II доповнене. Авторка розгортає питання ненародженого життя, розвитку людини у лоні матері, вказує, як відповідати на потреби дитини в перших днях його життя, і як забезпечити дитині найкращі умовини до зростання. Книжка стається неначе обов'язковою лектурою для батьків, коли вони підготовляються до покликання до життя нової людини. Другою книжкою, яку варто почитати, це „Секс, якого не знає” Ксаверій Кнотц, видавництво Свічадо, 2010 р. Автор, це досвідчений душпастир родин, який проводить духові реколекції для родин. „Хтось запитує: «А що Богові до мого сексу?»». Дехто, чуєчи про святість подружнього акту, відразу уявляє, що у такому сексі немає втіхи, фривольних жартів, фантазій та привабливих позицій. Що секс такий же сумний, як і більшість церковних пісень. Отець Ксаверій Кнотц дуже просто та відкрито показує, що помиляються і одні, і другі. Бог не підглядає за нами у спальні. Обдаровуючи чоловіка та дружину своїми щедротами, Він зацікавлений у щасливому сексуальному житті подружньої пари. Суть сексуального життя полягає не лише в отриманні насолоди, але й у будованні зв'язку, пережитті єдності та в інтимній зустрічі двох люблячих осіб.”

Беручи відповідальність за правильне розуміння дару, яким є таїнство подружжя, нам християнам потрібно це таїнство поглиблювати. Черпаймо з надбання і мудрости Церкви, а світло Божої любові і мудрости буде поширюватися на цілий світ.

о. Павло Поточний

покірна молитва ставить нас на відповідне місце. Коли до священників приходять подружжя, які живуть у кризі, хочуть розлучитися, то отці часто питають: а чи ви разом молитесь, чи молитесь одне за одного? На жаль, відповідь у майже 100 % випадків звучить: ні. Окрім того, молитва разом з дітьми, є для них свідомством живої віри своїх батьків. А в наш час такого свідомства треба особливо багато. Знаєте, родина це основна клітина суспільства. Якщо кризисує родина то і кризисує вся держава. Якщо в родині проблеми вирішуються агресією, то на вулиці буде так само. Якщо в сім'ї немає молитви, немає Бога, то Його не буде в політиці, телебаченні.

Як запровадити традицію спільної молитви в родині?

Якщо не було такої традиції, то це, безсумнівно, може не бути простим. Однак «тому хто вірує все можливо». Треба батькові, матері почати від себе. Окрім того, вважаю, що молитва в родині це є величезний дар від Господа Бога і якщо в нашій сім'ї цього дару немає, то треба нам про нього просити. Це може зайняти більше часу, але варто, бо це не буде втрачений час. Якщо схочемо накидувати, примушувати, можемо тільки відштовхнути від молитви, натомість Бог може стукати до серця кожного з відповідною силою.

Як поєднати роль батька, матері зі служінням Богові?

Це запитання виникає з того, що часто чуємо у церкві про покликання тільки в контексті священства чи монашого життя. Насправді Бог, обдаровуючи нас життям, покликає нас до служіння Йому в такий чи інший спосіб. Це може бути священство, а може бути також і материнство, батьківство. Треба тільки мати свідомість своєї місії, завдання — тобто покликання. Бог хоче, щоб ми служили йому саме в такий спосіб. Бути батьком чи матір'ю це велика честь, але також виклик і відповідальність.

Кому потрібна Панахида?

(Продовження з 1 сторінки)

«Многая літа». І тут ставлю запитання: Чому у цьому місці співано многолітствіе? Кому? Жертвам акції «Вісла»? А зараз після того було покладено квіти та запалено лампади та прозвучав дзвін в ім'я пам'яті жертв акції «Вісла».

Східна Церква многолітствіе співає тоді, коли когось вітаємо з днем народження, з успіхом, з народження дитини, з нагоди хрещення, вінчання та кожної іншої радісної події.

Особисто бачу тут конфлікт. Думаю, що молячися за жертви акції «Вісла» не випадає співати у цьому місці «многая і благая літа». Намаємося, щоб польська влада визнала злочин акції «Вісла», але коли хтось у цьому місці співає многолітствіе, то заперечує усім заходам

Багато хто має образ християнської родини, як такої, в якій немає суперечок, проблем, сліз. Дивиться на свою сім'ю, а там не так кольорово і приходить знеохота: навіщо пробувати дійти до якогось ідеалу, якого і так не досягнемо. Чи насправді є так ідеально?

Ні, кожна родина має проблеми, побоювання, різниці думок, кризи. Стараємося жити так, щоб подобатися Богові, але нерідко виходить нам по-іншому. І це є норма, бо ми не є машинами і робимо помилки, реагуємо надто емоційно, є ми втомлені і тд. Однак у християнській родині є свідомість того, що є Бог, який завжди закликає нас до прощення, до того, щоб «сонце ніколи не заходило над нашим гнівом». І про це йдеться, що коли в родині щось псується, то вона намагається це виправити, а не втікати від проблеми. Християнська родина не залишається зі своїми найрізнішими проблемами сама — вона має Бога і може бути впевнена, що Він прийде на допомогу. Достатньо згадати слова: «навіть коли б я ходив долиною темряви, я не боюся лиха, бо Ти зі мною».

Це все звучить дуже просто...

У теорії багато справ вигладає дуже простими, а життя їх відповідно коригує. Бог покладає на батьків велику відповідальність, але не залишає їх самих. Він завжди буде нам допомагати, попри всі наші сварки, конфлікти, падіння. Обдаровує нас відповідними ласками, очевидно якщо захочемо, бо Він своєї волі не накидає. Треба поставити собі запитання: чи хочу, щоб моя родина подобалася Богові. І якщо відповідь є «так», то далі треба Бога просити, щоб нас до цього повів. Тут знов можна пригадати Св. о. Піо: «Пам'ятайте, що подружжя несе з собою важкі обов'язки, і тільки Божа ласка може їх полегшити. Завжди старайтеся бути гідними цієї ласки.»

українських організацій, щоб реабілітувати жертви акції «Вісла» і засудити тих, хто за це відповідає.

На «Ватрі» в кожній хвилині можемо співати радісні пісні, бо це свято культури. Але якщо організатори «Ватри» та Головна Управа ОЛ призначають місце і час в програмі на Панахиду в ім'я пам'яті жертв сумної події з 1947 р., то на мою думку треба це вшанувати. Хіба що хтось немає такого бажання і нікого не шанує. А була традиція служити разом Панахиду. На мою думку треба шукати єдності, з собою говорити і завжди мати в пошані жертви акції «Вісла», бо це трагічна історія нашого народу та обох Церков.

о. Аркадій Трохановський

Ювілей 30-ліття священства

отця митрата Йосифа Улицького

20.08.1983 р. в Любачеві був висвячений на священника син Любачівщини

— о. митрат Йосиф Улицький.

Отче Йосифе, 20 серпня 2013 р. виповнилося 30 років Вашого священничого служіння, тож прийміть найсердечніші вітання з нагоди цього гарного ювілею.

Протягом 16 років Вашої душпастирської праці, ми — парафіяни Гданська, завдяки Вам дуже збагатили на рівнях: духовному, національному, релігійно-культуральному. У складні часи на Україні і в Польщі та польсько-українських відносин брак солідних досліджень і аналіз породжує розгубленість, а Ваша праця і на цій ниві допомагає розібратися усі особливості.

Висловлюючи ці слова подяки за Ваш щоденний труд, бажаємо нехай добрий Господь щедро Вам благословить на дальше священниче служіння в Христовому Винограднику, щоб у доброму здоров'ї Ви надалі очолювали нашу парафію та допомагали своїм духовним проводом вірним на прославу Бога, добро Христової Церкви і Українського Народу, яке успішно сповняє, а опіка Пречистої Діви Марії нехай завжди Вас супроводжує на многі і благі літа!

Парафіяни греко-католицької
конкатедральної церкви
Покрови Пресвятої Богородиці
і св. Варфоломея в Гданську

ВІТАННЯ

З нагоди 30-ліття

Християнського Братства
Св. Володимира Великого
у Польщі

Висловлюємо щирі вдячність усім членам та співпрацівникам Братства за їхню послідовну працю і жертвенний труд на благо і захист прав Церкви і народу, за зусилля для розвитку автентичного київського благочестя, яке віддихає двома легенями східної і західної духовності.

Дякуємо за внесок у плекання, вболівання і стремління до єдності усіх християн Київської традиції Русі-України — всіх дітей святоволодимирового Хрещення, та за рішучість і обстоювання історичної об'єктивності у побудові польсько-українського порозуміння і поєднання у спільному світі християнських і європейських вартостей та ідеалів. Обильних Божих Благодатей, здоров'я, сил, зрозуміння і витривалості у подальшій, сповненій відданості і самопосвяті, діяльності, бажає —

Конкатедральна греко-католицька парафія
Покрови Пресвятої Богородиці
і св. Варфоломея у Гданську
Управа гуртка ОУП у Гданську

Всечесному отцю д-ру Руслану Марцишаку

з нагоди

10-ліття

прийняття Таїнства Священства,

бажаємо щоб Господь благословив Вам у служінні Христу, обдаровував міццю Святого Духа, силою та витривалістю.

Нехай опіка Богородиці чуває над Вами.

Парафіяни зі Старгарда Щецінського

Всечеснішому отцю

магістру Петру Фостіку

з нагоди 10-ліття

прийняття Вами Таїнства Священства, прийміть наші щирі подяки за Вашу службу на славу Господа Нашого Ісуса Христа та Матері Церкви!

Хай Господь укріплює і посилає Вам свою благодать, а Пречиста Марія охороняє своїм покровом на многі літа!

Парафіяни з Лодзі

Запрошуємо!

до участі у XIV Архиєпархіяльному
Огляді Релігійної Творчості
в Гурові Ілавецькому

16 листопада 2013 р.

„Ви сіль землі... — місійний дух у Церкві”

Реєстрація учасників від год. 9.00.
Початок Огляду 10.00 год.
Карту учасника і список учасників та опікунів просимо прислати до 9.11.2013 р. на адресу:
kkatechetyczna@gmail.com

о. Іван Лайкім

Голова Катехитичної комісії

Подяка

Від імені паломників складаємо сердечну подяку

о. д-ру Мирославу Драналі

за зорганізування дуже вдалої прощі до Києва на освячення Патріяршого Собору УГКЦ і святкування 1025-ліття Хрещення Русі-України. Ця історична проща і батьківська та духовна опіка Отця Мирослава залишиться надовго в нашій пам'яті. Хай Господь Бог дарить Отцю добрим здоров'ям, ласками і силами до дальшої пастирської праці на благо нашої Церкви і народу. Вдячні — Марія і Роман Підлипчак

Висловлюємо глибокий жаль батькам, рідним, друзям з приводу тяжкої втрати — трагічної смерті

б. п. Христофора Щербіка.

Відійшов у вічність рідний син,
не стало доброї людини.
Словами важко загоїти страшну рану
від такої трагедії.
Світла пам'ять про Вашого сина залишиться
у наших серцях.

Вічна Йому пам'ять.

Так боляче, як раптом і на землі
Так боляче, коли навек нема
Вже вічний холод прагне згадку стерти,
Тепло минуле лиш душа трима.

Так мріялось, що ще багато літ
Так вірилось, що тихо плине час
Та марно: назавжди голос смух
Вже не почуємо його, ніхто із нас.

Ось і нема. Лишився біль і пам'ять
Лишилися сльози і гіркі думки
Душа його мов перервана струна
Бринить й петить в невідані світи.

Тож пам'ятаймо...

На третій день, дев'ятий, сороковий
Стражденну душу пом'янем Твою
Згадаєм не злим, привітним словом
— Дай Боже їй залишитись в раю.

ВА

Однокаласники з Українського ліцею
в Гурові Ілавецькому

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Греко-Католицька Церква у Польщі. Редакція на громадських засадах. Редагує колегія: **Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89 761 04 21), **прот. Богдан Степан** - координатор від Перемисько-Варшавської архиєпархії, **о. Аркадій Трохановський** - координатор від Вроцлавсько-Гданської єпархії, **Ігор Горків** - тематична сторінка, **прот. Богдан Панчак** - богословська колонка, **о. Павло Поточний** - катехитична колонка, **Михайло Пульковський** - колонка «Жива парафія», **Дарій Гаврилець** — технічна редакція. Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції. Матеріалів не замовляємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах. Добровільні пожертви можна заносити за даними адресами.

Kuria bp., ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemysł**, tel./fax 16 678-78-68
e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp., Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,
fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie,

redakcji: tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001